

LEDČICKÉ NOVINY

XVI. ročník, leden-březen 2015

Vážení a milí spoluobčané,

poprvé v letošním roce bychom Vás rádi seznámili s novinkami, trochou kultury a zároveň, byť se to někomu asi nebude líbit, přiblížíme nešvary, na kterých se někteří naši spoluobčané vědomě či nevědomky podílejí. Předně touto cestou posílám upřímný dík všem zástupcům místních organizací a spolků, kteří se v hojném počtu zúčastnili lednové pracovní schůzky. Vážím si toho, že obětovali svůj volný čas a mé pozvání přijali. Dále děkuji všem, kteří se podíleli na přípravě a průběhu letošního masopustu a také těm, kteří následně pomohli s úklidem sběrného dvora.

Zajisté jste si všimli, že v současné době dokončujeme přípravné práce, související se zahájením rekonstrukce chodníku na „Cikánku“ a části komunikace a chodníku ke škole. Rádi bychom se do ní pustili co nejdříve. Samozřejmě, v průběhu stavby a v její určité fázi se mohou vyskytnout drobné komplikace. Například ztížený vstup do domů či dvorů občanů, jejichž nemovitost s dotčenou stavbou sousedí. Buďte, prosím, trpěliví a shovívaví. Odměnou Vám bude upravené prostranství před Vaším domem.

V souvislosti se zmíněnou stavbou rovněž musíme přistoupit k nepopulárnímu opatření, tedy k pokácení břez na návsi, které stavbě chodníku musejí ustoupit. Vzhledem k tomu, že jejich kořeny se táhnou těsně pod povrchem a navíc prorostly do chodníku natolik, až jej místy nadzvedávají, nelze je, bohužel, zachránit. Pokácené stromy, samozřejmě, nahradíme výsadbou mladých a zdravých.

Trápí nás spousta nešvarů. Tím zřejmě nejvíce bijícím do očí jsou odpady, o nichž se zmiňuji v následujícím článku, ale také parkování dopravních prostředků na zelených plochách, výhybnách, chodnících či dokonce mytí aut na veřejných prostranstvích nebo skladování jakéhokoliv materiálu na pozemcích obce bez povolení. Nikoliv poprvé zdůrazňuji, že všechny zmíněné „činnosti“ jsou obecně závaznou vyhláškou nebo jiným právním předpisem zakázány! Najdou se i tací, kteří, než aby si dovezený materiál složili na vlastním pozemku, raději zaneřádí obecní a ani jej posléze pořádně neuklidí.

Všechny uvedené zlořády logicky zlobí ty občany, kteří si nic takového nedovolí a naopak, z vlastní iniciativy a ve svém osobním volnu tyto části veřejného prostranství upravují. A pochopitelně, v očích návštěvníků a hostů, kteří k nám přijíždějí, nepořádek nebudí dobrý dojem. Myslím si, že bychom se nad tím všichni měli zamyslet a každý by měl začít především sám u sebe. Co třeba odhozený papírek, zdánlivě banální věc, řeknete si, ale k jednomu přibude druhý, třetí... Veřejnému prostranství to na kráse rozhodně nepřidá. Uvědomte si, že někdo nepořádek musí uklidit, což není zadarmo. Nehledě na to, že takto vynaložené prostředky bychom mohli využít jinak. Jistě, snažíme se prostřednictvím našich pracovníků veřejná prostranství uklízet, ale věřte, že mnohdy je to doslova nadlidský úkol.

Upřímně, ti kteří nemají čisté svědomí, by se měli zastydět. Vždyť po nich uklízejí naše děti. Uvítala jsem iniciativu ledčického přírodovědného kroužku, jemuž není lhostejné, jak naše okolí vypadá.

Abych jen nepeskovala, zmíním, že Velikonoce, tradiční svátky jara se kvapem blíží. Ráda bych Vás pozvala k Cinkům na zvláště k nim připravený program spojený s jarmarkem.

Vážení spoluobčané, ještě před několika dny meteorologové tvrdili, že jaro si prý dopřává prázdniny. Doufejme, že se mu na nich nezalíbí a že již brzo zimu pošle na dovolenou a převezme žezlo nad Zemí. Ostatně v mnoha zahrádkách rozkvetlé sněženky a dokonce i krásně napučené keře signalizují, že zimě už odzvonilo.

Všem nám přeji krásně šmolkovou oblohu, teplo blahodárných slunečních paprsků, cvrkot ptactva, prostě tu neopakovatelnou atmosféru, naplněnou pozitivní energií, dodávající nám sílu a chuť být na tomto světě. Určitě se nám všem po ní už stýská. Snad nám ji pomůže přivolat následující koleda.

Vejce pěkně malované,
těž mazance vypékané,
řehtačky a mrskanice

i štamprlíčka slivovice,
tak se svátky jara slaví,
ať jste veselí a zdraví.

Jiřina Michovská

Malá ledčická

kronika

Blahopřejeme

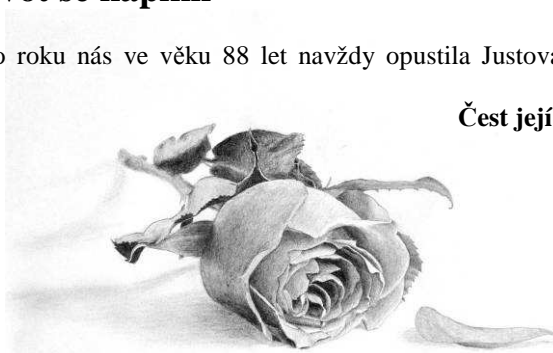
V prvním čtvrtletí letošního roku narozeniny oslavili:

55 let Záruba Vilém čp. 104, 60 let Zahorjanová Danuše čp. 102, 60 let Plucnarová Lenka čp. 125, 65 let Holíček Petr čp. 70, 70 let Mňuková Jana čp. 51, 70 let Král Jiří čp. 181, 70 let Hančlová Drahomíra čp. 231, 80 let Písek Miloslav čp. 135, 82 let Král Karel čp. 132, 83 let Došek Josef čp. 176, 84 let Jiránková Marie čp. 175, 85 let Králová Bohuslava čp. 167, 88 let Došková Miluše čp. 103.

Všem oslavencům do dalších let přejeme hodně zdraví, klidu a pohody!

Její život se naplnil

S lítostí oznamujeme, že v prvním čtvrtletí tohoto roku nás ve věku 88 let navždy opustila Justová Hedvika čp. 33.

Čest její památce!

Poděkování manželů Hodinkových

K rukám paní starostky Michovské přišel dopis, z něhož velmi rádi vyjímáme:

Dne 25. 12. 2014 jsme v ranních hodinách odjížděli z Ledčic. Manžel si nechal na střeše auta ledvinku s veškerými doklady, peněženkou, navigací a dalšími drobnostmi. V zatáčce u motorestu jsme slyšeli nějakou ránu, ale až kousek za Novou Vsí nám došlo, že to byla pravděpodobně mužova ledvinka. Auto jsme hned otočili a jeli zpátky, ale bohužel, už jsme nic nenašli. Právě jsme se chystali k vánoční návštěvě na Vysočinu a výlet tak byl velmi pokažený.

*Manželovi pak zvonil telefon, volal pan **Jiří Bušil z Ledčic čp. 48**, že ráno našel jeho ledvinku a že si jí u něj může vyzvednout (našli jsme i vhozený lísteček ve schránce).*

Měli jsme velkou radost a vánoční návštěva už pokračovala v lepším duchu, protože jsou mezi námi stále ještě hodní a poctiví lidé. Myslíme si, že by tento příběh mohl být zveřejněn, abychom si všichni uvědomili, že jsou mezi námi stále fajn lidi – a ať je jich co nejvíce.

Díky panu Bušilovi jsme neměli zkažené vánoce. Manželovi svým nezištným a nesobeckým činem ušetřil spoustu starostí a běhání po úřadech.

*Hana a Vojtěch Hodinkovi
Ledčice čp. 116*

Aktualitky

Zápis ze zasedání Zastupitelstva obce Ledčice konaného dne 9. 12. 2014 v 18 hodin U Cinků

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje následující program veřejného zasedání:

- 1) Zahájení
- 2) Určení zapisovatele, ověřovatelů zápisu a kontrola zápisu
- 3) Návrh rozpočtu pro rok 2015
- 4) Půjčky z Fondu rozvoje bydlení obce Ledčice
- 5) Žádost o koupi st. p. č. 363/18 o výměře 1034 m²
- 6) Smlouva o uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a o právu stavby
- 7) Různé:
  - a. Rozpočtové opatření
  - b. Směrnice
  - c. Výběrová řízení na dodavatele stavby a služeb
  - d. Zmocněnec pro Změnu ÚPD
  - e. Nákup pozemků – Mrzenovi
  - f. Směna pozemků Mergl Veltrusy
  - g. Vypracování projektů a studií:
    1. č. p. 16 - DPS
    2. zasíťování stavebních pozemků „Lada-jih“
    3. protipovodňová opatření v intravilánu obce
    4. studie (rekonstrukce ZŠ – navýšení kapacity)
- 8) Diskuze
- 9) Závěr

Bod 3)

Schválení rozpočtu

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje návrh rozpočtu pro rok 2015 a zapracování navýšení v příjmu, a to u § 6171 položka 6122 z důvodů podané žádosti o dotaci s registračním číslem CZ. 1. 06/2. 1. 00/22. 09627-Moderní a efektivní samospráva Ledčice.

Usnesení č. 22 bylo schváleno.

Bod 4)

Půjčky z Fondu rozvoje bydlení obce Ledčice

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje půjčku ve výši Kč 40 000,- paní Lucii Hochmanové, trvale bytem Ledčice č. p. 201 dle platných Pravidel č. 1/2003, bod č. 7.

Usnesení č. 23 bylo schváleno.

Bod 5)

Žádost o koupi pozemku

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje prodej pozemku v KN parcelní č. 363/17, od kterého bude novým geometrickým plánem č. 297-51/2004 oddělen pozemek par. č. 363/18 o výměře 1034 m², paní Kamile Nové Santella Dis., za cenu 1 100 Kč/m² + 80 000,-. Daň z nabytí nemovitosti bude hradit kupující.

Usnesení č. 24 bylo schváleno.

Bod 6)

Smlouva o uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a o právu stavby č. IP- 12-60007377/VB/01.

Zastupitelstvo obce Ledčice odkládá uzavření Smlouvy o uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a o právu stavby č. IP- 12-60007377/VB/01, pro ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem v Děčíně, Teplická 874/8 Děčín IV– Podmokly, PSČ 405 02, IČ 24729035 a požaduje navýšení ceny za uložení věcného břemene a pověřuje starostku obce jednáním o ceně.

Usnesení č. 25 bylo schváleno.

Bod 7) Různé:

a) Rozpočtová opatření č. 5 a č. 6 a pověření Rady obce Ledčice.

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje rozpočtové opatření č. 5 a č. 6 a pověření rady podle § 102 zákona č. 128/2000 Sb., k provádění rozpočtových opatření - viz příloha č. 4 zápisu.

Usnesení č. 26 bylo schváleno.

b) Směrnice

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje Směrnice č. 4 o nakládání s obecním majetkem včetně postupu při prodeji majetku včetně příloh č. 1, 2 a 3.

Usnesení č. 27 bylo schváleno.

c) Výběrová řízení na dodavatele stavby a služeb

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje výběrová řízení na projekty „Oprava místní komunikace a chodníků“ a „Moderní a efektivní samospráva – Ledčice“ a zároveň jmenuje členy komise pro výběr dodavatelů, a to: Miroslav Pokorný, Jiřina Michovská, Monika Antošová, Jan Vereš, Antonín Salač + náhradník: Josef Miler

Usnesení č. 28 bylo schváleno.

d) Zmocněnec pro komunikaci s pořizovatelem Změny č. 2 ÚPD

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje starostku obce jako zastupitele určeného pro komunikaci s pořizovatelem (Ing. Jakeschová ORP Kralupy nad Vltavou), Změny č. 2 ÚPD obce Ledčice.

Usnesení č. 29 bylo schváleno.

e) Nákup pozemků

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje vyvěšení záměru a odkoupení pozemků par. č. 1090/6 o výměře 83 m² a 3834 o výměře 23 m² v souvislosti se stavbou chodníku na „Cikánku“.

Usnesení č. 30 bylo schváleno.

f) Směna pozemků

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje zpracování geometrického plánu pozemku 1041/2, který není zapsán na listu vlastnictví (v souvislosti s koupí vodní plocha – rybník „Pod Uličkou“)

Usnesení č. 31 bylo schváleno.

g) Návrh na vypracování projektů a studií:

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje jednotlivé body takto:

- 1) č. p. 16 – každý zastupitel připraví vlastní návrh na využití objektu do příštího jednání
- 2) zasíťování stavebních pozemků „Lada-jih“ – bude vyhlášeno poptávkové řízení – vyzvat firmy ke zpracování projektu
- 3) protipovodňová opatření v intravilánu obce – oslovit projektanty
  - a) rozšíření propustku
  - b) odbahnění rybníků
- 4) studie (rekonstrukce ZŠ – navýšení kapacity) – zpracovat koncept rekonstrukce budovy základní školy a vypracovat žádost na ministerstvo školství.

Usnesení č. 32 bylo schváleno.

6) Diskuze

- Splátka úvěru informace – předsedající vysvětlila, proč nebylo možné splatit úvěr předčasně. Na doporučení banky je lepší zaplatit splátku v řádném termínu, tj. únor 2015.
V případě předčasného splácní se musí tento úkon bance ohlásit minimálně s tříměsíčním předstihem.
- Jednacím řád – předsedající seznámila přítomné s jednacím řádem - návrh na změnu - předkládání podkladů 48 hodin před konáním zastupitelstva.
- Informace - Vypouštění balonků s radiem Impuls - pátek 12. 12. 2014 od 15:15 u Cinků, od 16:00 Loutkové divadlo pro děti.
- Pan Luboš Král požádal o změnu kritérií při výběru dětí do školky.

Předsedající odpověděla, že tuto žádost musí vypracovat ředitelka školy s tím, že návrh předloží zřizovateli.

- Paní Zemanová poděkovala za opravu a zpevnění cesty před jejich domem.
- Paní Novotná informovala a pozvala na Rybovu mši vánoční 13. 12. 2014 od 16 hodin v kostele sv. Václava v Ledčicích.

7) Závěr

Starostka obce poděkovala všem přítomným občanům i zastupitelům za účast a popřála krásné, klidné a spokojené vánoční svátky a šťastný vstup do nového roku 2015.

Zápis ze zasedání Zastupitelstva obce Ledčice konaného dne 26. 1. 2015 od 19 hodin U Cinků

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje následující program veřejného zasedání:

- 1) Smlouva o uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a o právu stavby č. IP- 12-60007377/VB/01
- 2) Žádost o zařazení požadavku do Změny č. 2 ÚPD
- 3) Plán rozvoje rodinné politiky obce Ledčice
- 4) Přihláška do soutěže: Obec přátelská rodině
- 5) Různé:
  - a) žádost o úpravu kupní smlouvy na pozemek par. č. 396/18
  - b) smlouva EKO-KOM
  - c) rozpočtové opatření č. 1
  - d) složení inventarizační komise
- 6) Diskuze
- 7) Závěr

Bod 4)

Smlouva o uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a o právu stavby č. IP- 12-60007377/VB/01.

Zastupitelstvo obce Ledčice odkládá uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a o právu stavby č. IP- 12-60007377/VB/01

Usnesení č. 36 bylo schváleno.

Bod 2)

Žádost o zařazení požadavku do Změny č. 2 ÚPD

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje zařazení požadavku History parku Ledčice do Změny č. 2 ÚPD obce Ledčice s těmito podmínkami: Žadatel uhradí náklady spojené s pořízením tohoto požadavku a směnu pozemku s paní Boženou Zalabákovou.

Výsledek hlasování: Pro 13 Proti 0 Zdrželi se 1 (Luboš Král)

Usnesení č. 37 bylo schváleno.

Bod 3)

Plán rozvoje rodinné politiky obce Ledčice

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje Plán rozvoje rodinné politiky s drobnými úpravami, a to: bod lékař, doplnění výstavy – kronikářka obce paní Plicková

Aktualizace plánu je možná i v průběhu roku.

Výsledek hlasování: Pro 13 Proti 0 Zdrželi se 1 (M. Polmová)

Usnesení č. 38 bylo schváleno.

Bod 4) Přihláška do soutěže Obec přátelská rodině

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje přihlášku do soutěže Obec přátelská rodině.

Usnesení č. 39 bylo schváleno.

Bod 5) Různé:

a) Žádost o úpravu kupní smlouvy na pozemek par. č. 396/18

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje Kupní smlouvu upravenou o Čl. III, který je nahrazen Čestným prohlášením budoucí kupující - Kamily Nové Santelly.

Výsledek hlasování: Pro 12 Proti 0 Zdrželi se 2 (M. Müller, L. Král)

Usnesení č. 40 bylo schváleno.

b) Smlouva Eko-kom

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje uzavření nové smlouvy s firmou Eko-kom.
Usnesení č. 41 bylo schváleno.

c) Rozpočtové opatření č. 1

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje rozpočtové opatření č.1.

Výsledek hlasování: Pro 13 Proti 0 Zdrželi se 1 (M. Müller)

Usnesení č. 42 bylo schváleno.

d) Inventarizační komise

Zastupitelstvo obce Ledčice schvaluje následující složení inventarizační komise:

Kamila Hlavsová, Eva Veverková a Jan Vereš.

Usnesení č. 43 bylo schváleno.

6) Diskuze

- Sociální služby – připomenout v Ledčických novinkách a v Senior klubu, jaké jsou dostupné možnosti.
- Paní V. Novotná informovala o návrhu paní I. Plickové uspořádat výstavu „Kdo si hraje nezlobí“ v rámci soutěže Obec přátelská rodině.
- Starostka obce poděkovala Sokolu a JSDH za brigádu dne 25. 1. 2015 – úklid sběrný dvůr.
- Informace: Masopust – termín konání akce 14. 2. 2015 + zahájení přípravy 13. 2. 2015.
- Informace o sestavení členů komisí.
- Navržení nového člena do rady školy: Lukáš Vraspír (místo Jiřího Sirového).
- Navržení nového člena do komise výstavby a ŽP: Jiří Sirový.

5) Závěr

Starostka obce poděkovala všem přítomným občanům i zastupitelům za účast a také všem, kteří se účastnili ne-
dělní brigády, za pomoc při úklidu sběrného dvora. Dále pozvala na další zasedání a masopust, který se bude ko-
nat dne 14. 2. 2015.

Ledčice obnovují ochotnický spolek

Po mnoha desetiletích, kdy v naší obci vyšuměla do ztracena práce místního divadelního spolku Lumír, se začalo blýskat na lepší časy. Ve čtvrtek 5. března se U Cinků sešly necelé dvě desítky zájemců, aby navázaly na ochotnickou tradici.

Principál Miroslav Král, zdejší rodák a dnes člen ND v Praze, všechny seznámil se svou koncepcí ne-
profesionálního venkovského divadla, jeho cíli a nezastupitelností v kulturním a společenském životě obce. Dve-
ře i dalším zájemcům jsou ještě do široka otevřené, a tak se obracíme především na mužskou část ledčické popu-
lace: přijďte posílit ochotnické řady. **Přijďte si hrát...**

Vážení přátelé,

*Srdečně Vám děkujeme za přízeň, kterou jste nám projevili v roce 2014 i v letech minu-
lých. Nesmírně si vážíme, že jste si i přes pracovní vytíženost našli čas, abyste zorganizovali sbírku a pomohli nám v naší činnosti. Děkujeme Vám za angažovanost, kterou jste projevili v dobrovolné činnosti pro naši organizaci. Bez Vás bychom nemohli vykonávat naše poslání.*

Děkujeme občanům za jejich štědrost a ochotu pomoci lidem v nouzi. Je obdivuhodné, že vyvinuli tolik úsilí, aby nezištně podpořili vyhlášené akce.

Dovolujeme si proto apelovat na Vaši solidaritu a požádat Vás o pořádání sbírek použitého textilu i v letech příštích, přestože budou ve Vaší blízkosti umístěné naše pískově-žluté kontejnery nebo kontejnery konkurenčních firem.

Pevně věříme, že nám zachováte přízeň i v roce 2015. Těšíme se na spolupráci i v dalších letech. Do nového roku Vám přejeme mnoho osobních i pracovních úspěchů.

Se srdečným pozdravem

PhDr. Vítězslav Králík

předseda družstva Diakonie Broumov

Nová psychoterapeutická poradna v Ledčicích

Jedním z důležitých cílů formulovaných v plánu rozvoje rodinné politiky naší obce je zajištění psychosociální poradny pro občany Ledčic. Se záměrem naplnit tento cíl navázala obec Ledčice spoluprací s psychoterapeutickou poradnou, která funguje v Roudnici nad Labem. Tato poradna bude od března letošního roku poskytovat psychoterapeutické a poradenské služby i v Ledčicích a naši občané ji mohou využít za zvýhodněnou cenu 300 Kč za hodinu. Poradna je k dispozici komukoliv, kdo se potýká s nepříjemnými situacemi a není schopen se s nimi vypořádat vlastními silami. V souvislosti s partnerským životem, mateřstvím, pracovním vypětím, ale i nemocí či úmrtím v rodině se mohou objevit nejrůznější pocity, jako je nejistota, strach, úzkost nebo depresivní stavy. Pokud byste cítili potřebu se v těchto svých pocitech zorientovat nebo je jen ventilovat, neváhejte se na poradnu obrátit. „Naše služby nejsou určeny jen lidem s psychickým onemocněním, ale i lidem, kteří potřebují třeba jen podporu či upevnění ve své situaci. Při práci s klienty vždy vycházíme z jejich potřeb a možností. Terapeutický proces si vždy řídí klient sám a terapeut zde funguje jako jakýsi průvodce či podpora. Kládeme velký důraz na vytvoření otevřeného a důvěryhodného terapeutického vztahu,“ poznamenává zakladatel a vedoucí terapeut Mgr. Jan Martínek. „Jsme si vědomi, že návštěva u psychoterapeuta není běžnou zkušeností a obvykle k ní dochází až když si klient opravdu neumí sám poradit. Za samozřejmost tedy považujeme naprostou diskrétnost a před zahájením samotné terapie nabízíme možnost využít krátké nezávazné setkání. Toto úvodní sezení klienti využívají k seznámení se s terapeutem a prostředím poradny, a případně k předběžnému dojednání formy spolupráce,“ dodává Jan Martínek.

Psychoterapeutická poradna je vám k dispozici každý všední den od 8 do 19 hodin. Objednat se na první nezávaznou schůzku je možné telefonicky nebo emailem.

Kontakt na poradnu: email: jan@psychoterapie-roudnice.cz, tel.: 777 783 159, www.psychoterapie-roudnice.cz

„Aduš, tahej!“

Nejdříve dobrá zpráva zejména pro ty, kteří v důsledku pracovního zaneprázdnění nemají čas si všimnout, co se v jejich okolí děje.

Vězte, že památná hora Říp neporušena pořád stojí rozkročená na svém místě. Upozorňuji na to proto, že při loňském tradičním novoročním výstupu jsme zjistili, že ji od základů dost vytrvale narušují pilné tlapičky krtečků. Někteří borci se dokonce prokutali téměř po sám vrch.

Při letošním výšlapu náš průzkum odhalil, že horu nám sice krtkové neroznesli a nemusíme si tudíž, jak jsme o tom psali v prvním čísle LN v roce předcházejícím, dělat starosti s navršením zbrusu nové, nicméně jisté obavy jsou na místě. Tlapičky některých mrňavých pracantů jsou natolik výkonné, že krtince jsme objevili zase o kus výš, blíže k rotundě.

Letošní zima nezima nám letošní pochod usnadnila. Ani sněh, ani déšť, prostě nanicovate počasí. Dohlednost nevalná. Nejmladší účastnice naší skupiny, dvaapůlletá Barunka, si náladu nenechala pokazit. Dlužno dodat, že strmou cestu až nahoru zvládla sama a dokonce byla první. Prý se jí to šlapalo, když měla tahač v podobě čtyřleté feny německého ovčáka, kterou držela za vodítko a občas ji poháněla výkřiky: „Aduš, tahej!“ Adélka táhla.

Věkový průměr naší ledčické výpravy výrazně snížil dvouměsíční Vojta, který ovšem cestu prospal a je pravdou, že se nechal na Říp vyvézt v kočárku.

Atmosféra onoho prvního dne roku 2015 byla skvělá. Lidé se přátelsky zdravili, přáli si vše nejlepší, jako po léta předchozí si společně za doprovodu trumpetisty zazpívali, třikrát obešli rotundu a svěřovali jí své tužby. Také cesta dolů měla své kouzlo. Laskavost, sounáležitost, soudržnost byly cítit na každém kroku. Kéž by nám vydržely!

JV

Napříč generacemi

Starí kontra mladí. Generace pamětníků proti pokolením, která se na tomto světě teprve rozkoukávají. Odvěký svár, starý jako lidstvo samo. Přitom stačí docela málo a lze jej překonat. Prostě je třeba chtít se domluvit, být spolu a vzájemně se obohatit, něčím se „obdarovat“. Starší ty mladší svými léty nabytými zkušenostmi, za něž na oplátku nafasují pořádnou dávku mladického elánu a chuti do života. Co víc si přát?!

Na letošní lednové výroční schůzi kynologů vedle sebe seděli nestoři jako Jiří Petráš s více než osmi desítkami let na bedrech či o „bramborou placku“ mladší Josef Pospíšil a třináctiletý Vojta Křepínský, jinak nejmladší člen naší ledčické

organizace. Máme mezi sebou i dvacítky, třicítky... Na členství aspiruje také půlroční Markétka Kytková, která se schůze zúčastnila zatím jen s hlasem poradním. Ze vzpomínek dříve narozených je zřejmé, že od založení organizace se v ní mísily různé věkové kategorie.

To mne na schůzi, na níž se samozřejmě hovořilo o tom, co se za uplynulý výcvikový rok podařilo dosáhnout, zaujalo nejvíce. Totiž to spojení starších a vlastně ještě dětí, z nichž mnohé by mohly být pravnoučaty zakladatelů ledčické kynologie.

Ostatně i při výcviku jsou si všichni rovni, každý si může říct svůj názor, aniž by ho kdokoliv okřikoval či dokonce umlčoval jen proto, že je ještě nezralé ucho. V loňském roce naše organizace, zejména zásluhou Josefa Králíka a Radky Tajčové, dosáhla několika významných úspěchů na soutěžích skládaných podle našeho národního řádu i podle IPO, tj. podle zkušebního řádu pro mezinárodní zkoušky pracovních psů a mezinárodní zkoušky psa – stopaře. Nejen o tom, ale také o vystoupeních, která děláme, Dnu dětí a zvířat a dalších akcích, pravidelně informujeme i v LN. Schůze se zúčastnila rovněž paní starostka Jiřina Michovská. Kynologům poděkovala za vše, co pro obec dělají. Zvláště poděkovala Radce Tajčové, která loni, když se obec zúčastnila soutěže Obec roku, navzdory lijáku komisi předvedla ukázky výcviku psa. Předseda Jiří Bušil zase vyjádřil díky za patnáctitisícovou dotaci z obecního rozpočtu na činnost kynologů. Peníze jsme využili na nákup nových výcvikových pomůcek včetně nové kladiny a žebříku. Po oficiálním jednání, jak už to u nás chodí, se rozproudila živá debata. Starší vzpomínali na doby, kdy se na cvičáku cvičilo denně. Na různá alotria psů, na humorné chvíle spojené s jejich výcvikem či se zkouškami, na radost, kterou chlupáči do života lidí přinášejí. Mladší měli našpicované uši. V té srdečné debatě do sebe mimoděk vstřebávali poznání, že mít psa není jen o hrách a mazlení, ale především o zodpovědnosti, trpělivosti, pečlivosti, vytrvalosti, pravidelnosti, soudržnosti i o umění učit se od těch, kteří s výcvikem mají zkušenosti přesahující dvě i více generací. To je vskutku dobrý základ pro budoucnost. Na závěr poděkování Pavlu Kytkovi, který pro naši organizaci vytvořil znak. Je na něm hlava německého ovčáka a nápis ZKO Ledčice.

JV

Setkání s hlínou křtěnou ohněm

V naší obci už druhým rokem vznikají pod šikovnými rukama místních dětí a žen různé předměty vyrobené z tradičních materiálů (všichni jsme měli možnost obdivovat jejich krásu na velikonočním i vánočním jarmarku U Cinků). Tato bohubilá činnost soustřeďuje hodnotné prvky odkazu života kultury venkovského lidu minulosti, které by jinak upadly v zapomenutí. Výše uvedení „našinci“ se je snaží jako „pohlazení na duši“ znovu uvádět do života a **obohacovat a osvěžovat** nás – lidi přesycené civilizací. A není to staromilství, spíš klid a pohoda, jež ty předměty i práce na nich vyzařují. Největší popularitu pravděpodobně získalo „hlinění“, tedy tvorba keramiky všeho druhu. Připomeňme při té příležitosti alespoň jednu opravdu prestižní záležitost, kdy **ledčický keramický betlém** byl vystaven v pražské Kapli betlémské.

Hlína je příjemná, vlahá a tvárná, přesto poslechne jen toho, kdo to s ní umí. A to může být skutečně kdokoliv. Stačí jen vyhrnout si rukávy a pustit se do díla. Každá hlína je samozřejmě jiná, liší se hlavně (mimo jiné) obsahem drobných přísad, tzv. ostrůvků. V naší keramické dílně se používá

hlavně velmi oblíbená „šamotka“, která pěkně drží tvar a je odolnější vůči praskání, ale nemá zase tak hladkou strukturu, jako jiné zde zpracovávané hlíny.

V místní volnočasové dílně U Cinků je k dispozici také **hrnčířský kruh**, na němž zvládne každý alespoň trochu šikovný a trpělivý člověk něco vytvořit. Opravdová zručnost je ale dílem času, cviku a pravidelnosti. Vytvočené či vymodelované tvary se pak nechávají vyschnout (výborně k tomu slouží původní sklípek objevený při rekonstrukci stavení čp. 15) a přejít přezahem ve zdejší „kulaté“ peci. Po tomto prvním výpalu se ještě všechno glazuje a dozdobuje. Po následném druhém výpalu už si „autor“ svoje dílo může odnést domů.

Co říkáte, nepřijdete si také vyzkoušet, jak vám „zachtutná“ **práce s hlínou**? V pondělí od 16 hodin se v dílně U Cinků scházejí děti, večer od půl šesté do osmi pak dospělí. Za každou návštěvu zaplatí děti 50 korun, dospělí pak 150 korun. V poplatku je zakalkulován veškerý materiál, který použijete, pomůcky i výpal, úklid, světlo i teplo v dílně. Je samozřejmé, že vlastníkem výrobku je jeho tvůrce.

Keramické „kroužky“ Kumštovního klubu v Ledčicích vede zkušená pokračovatelka kralupského „keramického“ rodu, absolventka bechyňské školy, paní **Zdena Davidová**. IP

Veverky svojí obci

*Dobrý den, ahoj,
na popud samotných dětí z minulé schůzky jsme se vydali zachránit naši planetu ZEMI..., alespoň kousek přírody.*

V pátek 20. 2. 2015 se sešlo sedm dětí z Ledčic a jeden klučina, Vojta Křepínský z Horních Beřkovic. Děti vzaly z domova kárky a vyrazilo se do přírody sbírat „binc“. Směr - nové hřiště, kolem rybníka za krámem...

Děti se nejdříve rozběhly okolo rybníka a potom k novému hřišti. Za hřištěm na motokrosově dráze nasbíraly „neřádu“ dokonce na kárku! Na vybetonovaném place u hřiště je rozbito tolik skla, že se nedá přejít. Nechci vědět, co by se stalo, kdyby napadlo trochu sněhu a prošel se zde třeba pes. Nejspíš by skončil s rozřezanými tlapami. Možná by fotbalisti mohli udělat brigádu a zamést to.

Od křížku jsme šli dolů po stezce ke strouze, a to už nás tlačila 17. hodina, takže byl čas návratu a odvozu odpadu všeho druhu do dvora. Ve dvoře děti dostaly poděkování a diplomy za záchranu ZEMĚ. Příště je odměníme tím, co mají tak rády. Opečeme si buřty v Horkách! Kde, mimo jiné, někomu překážely dveře, které se nikdy nezamykají, tak je alespoň někdo rozkopal. Co se děje s naší mládeží a lidmi, že se nestydí vyhodit nepotřebné věci do přírody?

Poprosím Vás, zda byste v Ledčických novinkách vytiskli foto dětí s nepořádkem, aby si každý sáhl do svědomí, že po nich uklízí DĚTI! Snad si i Veverky z této akce vezmou trochu příkladu, jak to být NEMÁ.

Poděkování dětem:

Kačka Petráková – vezla káru až z Lad... a nebyla lehká

Tereza Hančlová - zachránila snad každou žížalku

Vojta Křepínský – miluje pejsky a je v kroužku nováčkem

Matyáš Reilich – takový menší tiskový mluvčí

Jirka Sypecký – úsměv za každého počasí

Jiřík Sirový – kárka č. 2, nedal ji z ruky

Jára Jarůšek – nejlepší Veverka, z něj vyroste fajn myslivec

Ondra Chaloupka – měl pusku od čokolády od ucha k uchu a takový má i úsměv

A naše maličkosti... Jirka Tyrner, Jirka Sirový a já s Laurou a kárkou č. 3.

Veronika Šourková

Odpady

Člověk by řekl, že naše obec už nemá problémy s ukládáním a tříděním odpadu také proto, že jako jedna z mála této velikosti má od roku 1999 k dispozici sběrný dvůr.

Domnívala jsem se, že uplynulých patnáct let naše spoluobčany naučilo s odpadem nakládat správně a nemůžeme mít tudíž problémy. Bohužel, opak je pravdou. Dokonce se mi zdá, že se situace v poslední době neustále zhoršuje. U kontejnerů na tříděný odpad po víkendu naleznete téměř vše. Nejen po něm se zde vrší. Paradoxní je, že ho zde přibývá i v době, kdy je otevřen sběrný dvůr! Je snad pro někoho tak těžké urazit o pár metrů víc? Uvědomte si, prosím, že hromady odpadu, nejen tříděného, někdo musí uklidit. A na násvi nám dělá opravdu „pěknou vizitku“.

Sběrný dvůr není otevřen každý den. Provozní doba, jak je dnes nastavena (*každé pondělí od 14 do 17 hodin a každá poslední sobota v měsíci od 9 do 11 hodin*), vychází ze skutečné návštěvnosti. Z ekonomického hlediska není možné, aby zde jeden ze zaměstnanců trávil celou pracovní dobu a čekal, až někdo odpad přiveze.

V poslední době jsme zaznamenali, že vždy v pátek odpoledne, kdy mají zaměstnanci obce po pracovní době, se před kontejnery objeví smetí. Logicky zde zůstává po celý víkend, pokud zrovna někdo z pracovníků obce nejde náhodou kolem a nepořádek neuklidí. Domnívám se, že odpad pravděpodobně přivázejí děti. Jelikož do kontejnerů nedosáhnou, prostě ho vyloží na zem. Žádám tedy rodiče, neposílejte děti s odpadem před nebo o víkendu ke kontejnerům. Pokud tak činíte, posílejte je alespoň ve všední dny, abychom nepořádek následující den ráno mohli uklidit. Předem Vám děkuji za pochopení.

Obdobný problém je s poházenými papíry, plastovými láhvemi a nedopalky cigaret na veřejném prostranství. Ještě dokážu pochopit, že někomu vítr odfoukl drobný papírek, ale co nechápu, jak může „odpadnout“

dvoulitrová plastová láhev a dotýčný si toho ani nevšimne, nezvedne ji a nevyhodí do koše na smetí. Cožpak si hříšníci skutečně neuvědomují, že někomu jinému zbytečně přidělávají práci?!

Naše vesnice se nám jeví jako celkem čistá, ale proč tomu tak je? Protože naši pracovníci pravidelně každé ráno nepořádek uklidí.

Zajisté jste si všimli, že počátkem letošního roku, v lednu a v únoru, kdy jsme neměli žádné zaměstnance a neměl tudíž kdo uklízet, se odpady na veřejných místech vršily. Je opravdu ostudné, že si naše okolí nedokážeme udržet v čistotě a pořádku.

Zarážející je, že pořádek nedokážou udržet ani někteří nájemci hřobových míst – viz obrázek. Ti se totiž s odpadem neobtěžují dojet ani do přistaveného kontejneru před hřbitovem a hází ho rovnou za hřbitovní zeď!!! Tam to přece není vidět a NĚKDO to

klidí! Situace není příznivá ani v příkopech podél komunikací a polních cest.

Obec se v letošním roce přihlásila k celostátní akci nazvané Uklid'me Česko, která bude probíhat 28. 4. 2015. Komu z vás není lhostejné, v jakém prostředí žijeme, můžete se do ní zapojit. U nás se bude konat od druhé poloviny dubna. Harmonogram prací bude včas zveřejněn.

JM

Pozvánka

Velikonoce U Cinků

Sobota - 28. 3. 2015

Vernisáž výstavy obrazů 14:00 Mariany Alasseur
(akademická malířka trvale žijící v obci Mnetěš)
Zahájení velikonoční výstavy a jarmarku 14:45
Koncert Petra a Radky Zdvihalových 15:30

Neděle - 29. 3. 2015

Vítání občánků 14:00
Ukázka výroby velikonočních kraslic 14:30
Výstava a jarmark 14:00 - 17:00

Sobota - 4. 4. 2015

Velikonoční výstava a jarmark 14:00 – 17:00
Ukázka výroby domácího chleba a mazanců 14:00

Neděle - 5. 4. 2015

Velikonoční výstava a jarmark 14:00 – 17:00

Jarní hudební dostaveníčka

Všichni příznivci nezapomenutelných hudebních zážitků se mohou těšit na dvě předvelikonoční hudební dostaveníčka, ve velkém sále U Cinků a v kostele sv. Václava.

V sobotu 28. března od půl čtvrté odpoledne U Cinků budou milými a váženými hosty manželé Radka (1976) a Petr (1973) Zdvihalovi. **Petr Zdvihal**, koncertní mistr, vítěz několika mezinárodních interpretačních soutěží, primarius Heroldova kvarteta a nositel významných hudebních cen vystupoval v mnoha zemích Evropy, v Japonsku, Austrálii, Brazílii, hrál ve slavných koncertních sálech (Wignore Hall, Sendesaal, L'Auditori aj.), svým virtuosním uměním zaujal i Alžbětu II. **Radka Zdvihalová** je úspěšnou varhanistkou a klavíristkou, držitelkou ceny za vynikající provedení Janáčkových skladeb a dalších ocenění. Kromě své pedagogické činnosti (Pardubická konzervatoř a LŠU Pardubice) se věnuje komorní hře. Určitě stojí za připomenutí, že Radka společně s Pavlínou Senic u nás začaly první ledčické koncerty v kostele sv. Václava. Později zde vystupovala i s manželem Petrem Zdvihalem. Vždy sklidili za své interpretační mistrovství zasloužený obdiv a uznání. Lákadlem jejich letošního programu budou klasické populární skladby.

V sobotu 16. května od 15 hodin bude mít naše vesnické hudební jaro důstojné a neméně atraktivní pokračování. V kostele svatého Václava se po zimní odmlce opět představí **Ledčický příležitostný sbor**, tentokrát společně s významným pražským komorním souborem **Radost**. Obě tělesa společně přednesou mezi jiným známé Gloria Patri, Pater Noster, Afrika Kyrie na Sanctus a další. Těšit se všichni můžeme i na vystoupení ledčických dětí s lidovými písničkami. Věříme, že chrámová loď zdejšího kostela bude posluchači zaplněna stejnou měrou, jako tomu bylo například při provedení České mše vánoční, kdy by tu neproklouzla ani ona příslovečná myš. **Ledčická „dostaveníčka s hudbou“ si rozhodně nenechte ujít. Věříme, že potěší každého vnímavého posluchače. Všichni jste srdečně zváni.** IP

Zápis do mateřské školy na školní rok 2015/2016

Zápis proběhne ve **středu 29. 4. 2015 v době od 13. 30 do 15. 30 hodin**. K zápisu zákonný zástupce přinese: Přihlášku dítěte k zápisu do mateřské školy s vyjádřením lékaře ke zdravotnímu stavu dítěte, občanský průkaz, rodný list dítěte. Přihlášku dítěte k zápisu do mateřské školy si vyzvednete v MŠ. V případě, že bude počet žádostí o přijetí vyšší než počet volných míst, bude ředitel Základní školy a mateřské školy v Ledčicích rozhodovat dle těchto kritérií :

1. Přednost při přijetí mají děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky bez ohledu na trvalý pobyt dítěte.
2. Děti mladší jsou do MŠ přijímány podle data narození – přednost má dítě dříve narozené, které je přihlášeno k trvalému pobytu v obci Ledčice společně alespoň s jedním zákonným zástupcem.
3. Děti bez trvalého pobytu v obci Ledčice. Přednost má starší dítě.

Kulturní střípky

Josef Fousek a jeho ledčický recitál

Obec v pátek 20. února navštívil tramp, boxer, zemědělec, plynař, hutní dělník, cestovatel, fotograf, sběratel, člen několika nadací, vypravěč, spisovatel, básník, textař, humorista, příležitostný herec a písničkář, to všechno v jedné osobě – **Josef Fousek** (narozen 12. 3. 1939).

„Pepa“ Fousek má rád, když jsou lidé kolem něho šťastní. Proto lpí na svojí ženě (ostatně paní Jarmila přijela do Ledčic s ním), rodině, klidu a pohodě. Vyhledává přírodu, čas s dětmi a vnoučaty, posezení s přáteli. Potřebuje mít kolem sebe lidi inteligentní a duchovně zaměřené. Narodil se prý jako bavič, tohle „řemeslo“ miluje a je nejšťastnější, když se lidé smějí. Díky nezdolnému životnímu elánu by mu nikdo jeho věk nehádal ani náhodou.

Kromě desítek písní ho snad nejvíce proslavil text balady **Až mě andělé**, který zhudebnil a nazpíval Petr Spálený. Vydal však i na třicet knih – ty poslední **Fousek do kapsy** a **Fouskův svět** vyšly teprve nedávno.

Na první pohled pan Fousek působí velmi majestátně a charismaticky. Snad díky dlouhým bílým vlasům, mohutnému kníru a vzpřímené postavě. Ale je to živel. Sálá z něj (vzdor odžitým rokům, přestálým chorobám a trojnásobnému „bajpásu“) nezdolná energie, srdečnost, přirozenost

a nestrojenost. O tom se mohli přesvědčit místní i přespoleční diváci, kteří naplnili velký sál U Cinků, výborně se bavili a na závěr skvěle odvedeného **Recitálu Josefa Fouska** hlavního (a jediného) protagonistu odměnili zasluženými spontánními „standing ovation“.

Josef Fousek byl opravdu jedinečný. Jeho humor a vyprávění působily velmi „obyčejně“, bez jakéhokoli náznaku arogance, nadřazenosti a výsměchu (jaký rozdíl ve srovnání s mnohdy pokleslou „televizní kulturou“). Jako skutečný vlastenec a geniální glosátor života v nás a kolem nás citlivě, přesně a bez „jedovatosti“ pojmenovával všechno to, co zajímá, těší i tíží většinu obyvatel této krásné země. V jeho přítomnosti zkrátka bylo všem přítomným vesele, příjemně a mile.

Závěrem si dovoluji ocitovat jeden z jeho nepřeborných množství aforismů:

Já jsem, lidé, nad věcí, spínu nemám rád. Já jsem srdce neprodal do nálezů ztrát. Nenadávám u piva na tenhleten stát. On je stejný jako my, co si budem lhát. IP

Lidi, já mám život rád!

Do této jediné věty by se dalo shrnout krédo Josefa Fouska, známého rovněž jako Pepa z Kladna. Myslí, že tolik smíchu nové stěny sálu U Cinků při spíše rodinném posezení dosud nezažily.

Je to obrovský dar, když nějaký člověk nechá nehlédnout do svého života, do své duše, umožní-li nám poznat svět, v němž žije. Je v tom cosi nádherně důvěrného, poučného, přínosného a svým způsobem i dobrodružného.

Jaký vlastně je svět někdejšího dělníka z kladenské Poldovky, zámečnicka z hutě Koněv, šumavského zemědělce, jevištního hosta Divadla Semafor a Divadla Jiřího Grossmanna? Jaký je svět bývalého přeborníka Středočeského kraje v boxu, který se dostal mezi osm nejlepších na mistrovství republiky? (Mimochodem, sport je na jeho postavě vidět pořád.)

cizí, si dokázal zachovat.

Nemá ve zvyku lidi dělit podle jejich politické příslušnosti či víry. „Důležité pro mne je pouze to, jaký ten člověk je,“ podotkl jen tak na okraj před začátkem svého vystoupení, když jsme si u kávy povídali.

Je docela logické, že na dotaz, komu by nabídl židli, svého času Zdeňku Leblovi z týdeníku NAŠE RODINA, opáčil: „Moudrému člověku, který by našel lék na závist, sobectví a nenávisť.“

„Jsem unavený. Věříte?“ přiznal po představení v již ztichlém opuštěném sále.

„Věřím. Jenomže vy byste bez vystoupení, bez vašich diváků a posluchačů žít nemohl. Chyběli by vám.“

„To je pravda. Nabíjí mne to silou, novou energií. Nabíjíme se tak vzájemně.“

Je to obrovský dar, když nějaký člověk nechá nahlédnout do svého života, do své duše, umožní-li nám poznat svět, v němž žije. Je v tom cosi nádherně důvěrného, poučného, přínosného a svým způsobem i dobrodružného.

Josef Fousek nás onoho pátečního podvečera zavedl do svého světa, v němž velkou roli hraje jeho milovaná manželka, rodina, vnoučata, přátelé, práce. Bez domova a všeho, co k němu patří, by byl jeho život, jeho svět prázdný. To dal jasně najevo.

Něco málo z mouder Josefa Fouska

Tento můj epigram nesmí národ brát vážně: Už jste slyšel pane Novák mou poslední zprávu, klonovat prý v Čechách budou místo vola krávu, kráva ta je užitečná, můžete ji dojit, vůl má pouze tenkrát význam, když se chodí volit.

Naopak!

Je nutno, vložit svůj hlas a celé volební období chválit nebo spílat. Jemu nebo sobě. Bylo by dobře, kdybychom mohli sami sobě říkat: „Dobře jsem volil!“ Ale nemylme se. Budeme říkat, jako říkali ti před námi: „Já vůl!“ A nemusíte se stydět! Oni to o nás budou říkat zcela určitě.

Člověk musí být trochu blázen, aby se z té české demokracie nezbláznil.

Jedinou budoucnost má kyselina. Ta žere každého!

Každé setkání s někým, kdo se usmívá navzdory počasí, obtížen desítkami křížků v občance, vítám jako posla dobrých zpráv. Celý den je pro mne krásný, potkám-li dědu, který si vesele píská nebo zpívá šlágr z mládí. Člověk je starý tenkrát, když ho starí vezmou mezi sebe. Pevně věřím a už i vím, že se stav duše přenáší nejen do tváře, ale i do činů člověka.

Bojím se těch, kteří jen spílají a nadávají na zkažený svět, na nemorální mládež, na počasí, na děti, na všechno, co je jiné, než oni pokládají za správné. Ta zapšklost se šíří jako infekce. Blbá nálada. Svět nikdy lepší ani horší nebyl. Vždy byl, je a bude stejný. „Svět je chlív, ale je tady hezky!“ říkával otec mého kamaráda.

Nejvíce mne v Americe, v Austrálii, překvapovala odpověď na otázku: Jak se máš? „Dobře!“ A říkali to starší, mladí, zdraví i nemocní. U nás, když položíme stejnou otázku, se dozvíme celou diagnózu, do hrnce špíny se namočí všichni bez rozdílu a ještě se dozvíte, že brzy bude konec světa. A tak odpovídám: „Mám se dobře!“ A když se mne ptají: „Proč?“ Sáhnu si na své „bajpásové“ srdce a odpovídám: „Dobře. Protože žiju.“ JV

Masopust 14. 2. 2015

Mastné pusy, rozzářené tváře i dusot kopyt

To všechno jsme o letošním masopustu měli. A nejen to. Také vyhrávající harmonikáře a Dvořákovu stodolu, něco tance, zpěvu a smíchu, sousedské poklábosení... No řekněte, nebylo nám společně dobře?

Tradičně skvělé jitrnice a jelítka od mistra Škabrahya, guláš i prdelačka, ovárek a vejmrda, prostě samé zdravé dobroty šly doslova na dračku, stejně jako sladkosti z kuchyní našich paní a dívek.

Masopust se u nás v Ledčicích zabydlel. Byť Masopusta coby příčina veškerého zlořádu zhybnul smrtí bídnou, do příštího roku určitě zase ožije, napáchá spoustu lumpáren, abychom se s ním mohli znovu jaksepatří vypořádat.

Rej masek procházející obcí za klapotu koňských kopyt budil veselí i úlek. Považte, vždyť v něm kráčeli také vodníci, kteří mohli, pokud by se jim zachtělo, příliš bujarého človíčka hodit třeba do Dundáku. Čerti zase hrozili sírou pekelnou. A co by z nás udělaly baby čarodějnice, ani nechci domýšlet. Pokud snad někoho karnevalové masky pohoršily, protože mu kohosi připomínaly, vezte, že se čertí zbytečně. Nejenže mohou, ale dokonce mají parodovat souseda, starostu, poslance, událost, historii, televizní seriál... Fantazii se meze nekladou.

Všem, kteří se na přípravě masopustu i na nedělním uklízení, které po něm zákonitě následovalo podíleli, upřímně děkujeme. Obzvláště mlsné jazýčky se domáhaly masopustních šišek a božích milostí, a proto přikládáme jeden z receptů. Do příštího masopustu se v pečení můžete důkladně pocvičit.

Boží milosti

Sladkým božím milostem se místně říkalo kraple, kraplíky či kleple. Byly též pokládány za lidovou obdobu hostí, církevního obřadních oplatek z pšeničné mouky a vody.

Potřebujeme

- 300 g hladké mouky
- 30 g cukru
- 30 g másla
- 1 žloutek
- 1 lžíce rumu
- mléko
- tuk na smažení
- moučkový cukr s vanilkou na obalení

Přísady smícháme na válu a zpracujeme v těsto, které je řidší než těsto na nudle. Těsto hněteme až do chvíle, kdy se na něm udělají puchýřky, poté je vyválíme na plát o síle asi 0,5 cm a z něho rádytkem (zubatým kolečkem) vykrajujeme různé tvary jako kosočtverce, trojúhelníky a čtverečky.

Ty usmažíme na rozpáleném tuku dozlatova a ještě horké obalíme v moučkovém cukru s vanilkou.

Dobrou chuť!

JV

Čeká nás filipojakubská noc

Milé dámy, sestry čarodějky, jaro se blíží a než se nadějeme, přehoupne se do dubna a s ním přijde náš tradiční svátek. Děvčata, upálit se nenecháme, ale zakřepčit si – staré, mladé i úplná čarodějnická ucha – musíme. Kde máme slet, zajisté víte. Nebudeme se o tom veřejně rozšiřovat.

Pro ty, kteří k nám nepatří, tj. mužské plemeno, aspoň připomenu, co ta naše noc vlastně obnáší. Byť už mám na hřbetě nějaké to stoletíčko, pracuji s internetem – pokrok ani naše kouzla nezastaví – a z něj jsem stáhla nějaké informace, aby se část společnosti, která o nás zhola nic neví, anebo má informace úplně, ale úplně špatné, trochu vzdělala. Někde jsem k nim přidala drobnou poznámku. Tak tedy vězte...

Jde o velmi starý a dodnes živý lidový zvyk a zvláštní svátek. Tuto noc se lidé scházejí u zapálených ohňů a slaví příchod jara. Na některých místech se staví májka. Mimo lidové zvyky jde rovněž o druhý největší Satanský svátek. Na tuto noc připadal největší sabat Satanských kultů.

Lingvisticky: sabat, sabbat, šabat, šabbat = sedmý den v týdnu (sobota), den klidu a bohoslužeb; sváteční den vůbec

Noc z 30. dubna na 1. května byla pokládána za magickou. Svátek se původně pravděpodobně slavil o úplňku, jenž byl nejbližší dnu, nacházejícímu se přesně mezi jarní rovnodenností a letním slunovratem. Lidé věřili, že tuto noc se čarodějnice slétají na čarodějnický sabat, a skutečně je tato noc jedním z největších pohan-ských svátků. Lidé také věřili například v otevírání různých jeskyní a podzemních slují, ve kterých jsou ukryty poklady. Hlavním smyslem tohoto starého lidového zvyku byla pravděpodobně oslava plodnosti.

Čarodějnice na hranici

Na ochranu před čarodějnicemi (původně před zlými duchy a démony obecně, čarodějnice jsou až výsledkem inkvizičních procesů) se na vyvýšených místech zapalovaly ohně. Postupem času se z nich stávalo „pálení čarodějnic“. Zapalovala se smolná košťata a vyhazovala se do výšky. Popel z těchto ohňů měl mít zvláštní moc pro zvýšení úrody. Někdy se rozhrnutým popelem vodil dobytek k zajištění plodnosti, jindy se přes něj skákalo kvůli zajištění mládí a plodnosti. V Německu se čarodějnice slétávají na čarodějnický sabat do Brockenu, podobná místa mají i jinde v Evropě. (Děvčata, do Německa nemusíme. My máme pod Řípem vlastní místočko.) Různé země označují tento svátek různými jmény. V ČR po tomto svátku přichází První máj, svátek zamilovaných.

Období od 15. do 18. století čarodějnictví skutečně velmi nepřálo. Pokud si myslíte, že stačilo mít bradavice a létat na koštěti na to, aby vás upálili na hranici, mýlíte se! Evropští inkvizitoři zabili více než 200 000 lidí, kteří splňovali jejich choromyslná kritéria. Před několika staletími lidé nebyli takoví „tolerantní“ jako dnes a věřili, že čarodějnice a vlkodlaci pro ně představují velkou hrozbu.

(Obávám se, že s tou tolerancí to ani v současnosti není nejlepší. Jen místo čarodějnic se někteří lidé trefují do protějšků s jiným názorem na to či ono, s odlišnou barvou kůže...)

Jak vypadají čarodějnice?

Většina usvědčených čarodějnic byly chudé a staré ženy. Během anglického Honu na čarodějnice v roce 1640 reverend John Gaule trval na tom, že každá žena s vrásčitou tváří, chlupatým obočím, s mezerou mezi zuby, šilhající, se skřípající hlasem a hubatá, bude obviněna z čarodějnictví.

(Hubatice, dejte si pozor na jazyk! Objednejte se k zubaři a navštivte kosmetičku! Společně doladí, co na nás přibývající léta pošramotila. Trénujte hlas. Lze použít i figle vlka ze známé pohádky o kůzlátkách.)

Koupel

Byl to jeden z nejběžnějších způsobů, jak dokázat čarodějnictví. Ženy byly pokropené svččenou vodou a musely si svléknout spodní prádlo. Pak jim svázali levý palec s pravým a hodili je do rybníka nebo řeky. Pokud se žena vznášela, byla to čarodějka. Kdyby se topila a utopila, byla by vylovena. Věřilo se, že čarodějnice se nepodrobily svátosti křtu a voda jejich těla odmítala.

Čarodějnické bradavky a bradavice

Lovci čarodějnic ženy nutili svléknout se, aby mohli důsledně prozkoumat jejich tělo, zda nenese známky ďábových znaků, které měly být pozůstatkem paktu s ďáblem. V případě, že měla žena větší bradavku, byl to znak toho, že jí sál její zvířecí potomek. Rozličné vyrážky či mateřská znaménka mohli nešťastníci usvědčit z čarodějnictví podobně jako u vlkodlaků jizvy.

(Tak nevím, nebylo to tím, že tehdy chyběly porno časopisy? Pánové se prostě chtěli legálně kouknout...)

Píchnutí a škrábance

Dokonce i nejmenší skvrnky nebo pihy inkvizitory zajímaly a píchali do nich jehlou nebo nožem. Pokud nekrvácelo nebo nebolelo, žena byla čarodějnice.

(Zaplat' pán bůh za estetickou medicínu! Nezapomeňte, že tam, kde nás příroda poškodila, může nastoupit kožní lékař či zručný chirurg. Pokrok je přece jen k něčemu dobrý.)

Vázení Bible

Podezřelý byl na váze srovnáván s těžkou Biblí nebo Biblemi. Pokud vážil méně, provinil se. Někteří však byli propuštěni pouze tehdy, pokud vážili stejně!

(Děvčata, zdá se, že si musíme hlídat váhu...)

Modlitební test

Věřilo se, že čarodějnice a vlkodlaci nedokážou recitovat z Písma svatého. Podezřelí tedy museli recitovat Otčenáš bez jediné chyby. Negramotnost nebo nervozitu soudci nebrali na vědomí. V roce 1712 byla Jane Wenham oběšená poté, když v modlitbě místo „neued“ nás v pokušení“ vynechala „ne“. Když však v roce 1692 George Burroughs zarecitoval před soudním tribunálem v Salemu Otčenáš bezchybně, obvinili ho, že použil trik a byl oběšen!

(Jak je vidět, jeden se nezavděčí. Neboli, kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde.)

Krvácející mrtvola

Pokud byla čarodějnice podezřelá z vraždy, měli její ruce přiložit na mrtvé tělo. Začalo-li krváčet, byla vinna.

Chytání skřítků

Podle lidové víry byly čarodějnice milenkami skřítků a raráčků, kteří nemohli bez kojení svých milenek přežít více než 24 hodin. Proto podezřelé zavřeli do cely a sledovali je přes průzor. Pokud se v cele objevil brouk, myš nebo potkan, byl to převtělený skřítek!

Čarodějnický koláč

Věřilo se, že když se odebere oběti moč, smíchá se s žitnou moukou, popelem a upeče se koláč, lze zjistit jméno viníka. Koláčem nakrmili psa nebo podezřelého. Z toho, kdo koláč pozřel, se měla stát bestie, která upadla do transu a měla říkat pravdu. Pokud totéž vyzkoušeli na čarodějnici, měla křičet v agonii.

(Soudím, že spíše ječela, protože jí z takové „lahůdky“ bylo šoufl.)

Brlání

V průběhu salemského pronásledování byla Sarah Goodová odsouzena za to, že si při odchodu z navštívených domů zamumlala pod vous sama pro sebe. Řekla, že si recitovala žalmy, ale soudci jí nevěřili. Byla oběšena 19. července 1692.

Nekompromisní důkazy

Když někoho viděli létat na koštěti nebo zjeveními obtěžoval sousedy, byl to jednoznačný důkaz čarodějnictví.

Obchodování

Pokud doma ženy připravovaly různé elixíry, mastičky, košťata nebo vyráběly hrubé panenky, byly odsouzeny.

(Dámy, pečlivě zvažme naše domácí aktivity.)

Dotykové testy

V případě, že posedlý člověk upadl do transu nebo byl uhranut, podezřelý byl požádán, aby na něj položil ruku a řekl lež. Pokud nedošlo u posedlého k žádné reakci, podezřelý byl neviný, pokud odpověděl, byl to dostatečný důkaz viny.

Zaklínání

Obviněná osoba se měla pokusit z posedlého člověka slovně vyvolat d'ábla tak, aby se oběť probrala z transu. Soudci pak rozhodovali, zda prohlášení obviněného mělo nějaký vliv na oběť v transu.

Na počátku byl obyčejný strach

Proč se asi s upalováním čarodějnic kdysi začalo?

Nejpravděpodobnější je, že k upalování se sešlo více důvodů, ale faktem zůstává, že většina z nich směřuje k psychologickému podtextu. Ať už vezmeme důvody politické, ekonomické nebo společenské, za všemi můžeme najít starou známou lidskou emoci – strach.

JV

Slavnost májí

V **Ledčicích 23. května 2015** se opět po mnoha letech „pauzy“ navracíme k tradici stavění májí (vysokých odspodu oloupaných stromů se zeleným vrcholem ozdobeným červenými a bílými fábory symbolizujícími čas jara a mužský i ženský „element“). Je to zvyk velmi starý a udržel se na mnohých místech po celé naší vlasti dodnes, třebaže prošel během staletí určitým vývojem. Stavěním májí se prokazovala mužská falická (pohlavní) síla a erotická touha. První zmínky o tomto původně pohanském obyčeji, jehož hlavním cílem je vyznání lásky, najdeme už v 17. století (i když podobný zvyk dodržoval již germánský kmen Teutonů). U nás na Podřipsku se kromě velkého hlavního máje, jemuž se přezdívalo **Král** (měl obvykle pod „korunou“ ještě volně pověšený věnec z chvojí), a stál vždy uprostřed obce, pořizovala řada menších **májek**. Většinou to byly mladé břízky ozdobené barevnými pentličkami, které se umísťovaly jako pocta a vyznání náklonnosti před domy, kde žily neprovdané dívky (od patnácti, někdy dokonce od čtrnácti let věku). Zamilovaní mládenci na májky svým vyvoleným mnohdy věšeli i zrcátka, papírová srdíčka či květinové věnečky. Vztyčení Krále rozhodně nebyla žádná legrace. Byl k tomu zapotřebí bezpočet opravdu silných mláďenců (podle tradice by to měli být pouze svobodní hoši), ale i mnoho umu a fortelu.

K tradici **stavění májí** se obecně vážou některé obyčeje a zvyklosti. Především je ctí každé vesnice, aby co nejvyšší a pracně postavený Král zůstal stát až do rána. Mohlo se totiž přihodit, že se v noci připlížili sousedé z vedlejší vesnice a čerstvě postavený máj pokáceli a odnesli. Na takovou ostudu a pohanu se pak dlouhá léta nezapomínalo. U máje se proto celou noc hlídalo (pro „hlídače“ to byla příležitost k noční zábavě a popíjení). Když chlupci Krále uhlídali, mohla pod ním příští den začít **Slavnost staročeských májí**. Probíhala tak, že se

nejprve soutěžilo v tom, kdo vyšplhá nahoru k věnci Krále, kde bývaly pověšeny nejrůznější „prezenty“ jako šišky salámu, láhve s vínem, šátečky a stuchy pro dívky a ženy a podobně. Přitom se „šplhacům“ mohla jejich cesta vzhůru „opepřit“ třesením Krále či stahováním za nohy. Po této kratochvíli odsud vyšel našňořený průvod s hudbou, aby se zastavil u každého místního stavení „označeného“ malou májkou. Tady byla vyvedena před dům a vyzvána k tanci „příslušná“ svobodná dívka, která si na „akci“ pořídila nové šaty, aby si před zraky všech přítomných v plné parádě zatančila. Pod širým nebem byla provedena i její matka, která nabídla „něco“ napečeného a otec pak přispěl „nějakým penízem“ do připravené kasičky. Kdo nic nedal, na toho ostatní pokřikovali: „*Máje, máje, nemáje, neplatili od máje.*“ Když si všichni připili čímsi ostřejším na zdraví, pokračovalo se k dalšímu domu. Takto se obešla celá vesnice. Slavnost májí byla tradičně ukončena velkou veselí v místní hospodě.

Lidé tento květnový svátek vždy velmi ctíli a uměli se při něm i bouřlivě a bezstarostně bavit a radovat. Proto bylo velkou škodou, že Slavnost staročeských májů v naší vesnici před časem vyšuměla do ztracena. Stalo se dokonce, že „hospodáři“ malé májky od svých domů odstraňovali, děvčata odmítala tancovat, natož aby se přispělo „do kasičky“. Letos se místní sportovci rozhodli Máje obnovit. Mají na to chuť. Za pokus to rozhodně stojí. Věme, že se odtrhneme od obrazovek televizorů a místo toho vyrazíme „mezi lidi“. Po tradičním průvodu se všemi ceremoniemi by se na závěr na hřišti před základní školou, v případě nepříznivého počasí v Ledčické stodole, měla uskutečnit „tancovačka“. Přijďte „pobejt“, jste vítáni. Více se dozvíte na ledčickém webu a na vývěskách.

IP

Vítání jara v Ledčicích

Jaro, léto, podzim, zima – dětství, mládí, střední věk, stáří – zrození, práce, odpočinek, smrt. Kruh. Podstata života, princip, jemuž v přírodě všechno, tedy i člověk, podléhá. Princip lidského života je totožný s principem přírodních zákonů. Ono sepětí s přírodou a pomyslné pouto s ní si člověk vždy silně uvědomoval, a doufejme, že i dnes nadále uvědomuje. Především na jaře. Jaro je odjakživa symbolem počátku, znovuzrození, života i novým rokem v pravém smyslu tohoto slovního spojení.

Starodávný zvyk **vynášení Smrtky**, symbolu zmaru, nemocí, zimy a všech nečistých sil od lidských sídel, dal název páté postní neděli zvané Smrtelná. Smrtka (Mařena, Mořena, Morena), se kterou se obcházela vesnice, byla nakonec spálena, utopena ve vodě, nebo jinak zničena. Tuto obchůzku zachytil roudnický pan profesor a čilý etnograf Karel Rozum ve svém díle **Lidové zvyky na Podřipsku**, v němž k příslušnému „popisu“ obyčejů přiložil i svou ilustraci s názvem *Smrtná neděla v Ledčicích*. V naší vesnici mu také paní Kateřina Součková roku 1916 vyprávěla:

Jakmile se po studené zimě konečně začalo častěji a déle objevovat sluníčko, mizel sníh a začínalo se zelenat, chystala se smrtka. Obvykle tak patnáct děvčat se sešlo ráno kolem osmé hodiny ve statku, kde smrt ustrojily. Přední ji pak nesla ve výši, ostatní šly za ní od statku ke statku. V kročících do dvora zpívaly následovně:

*Smrt nesem ze vsi,
nové léto do vsi,
a ty svatá Markéto,
dej nám pozor na žito
i na všechno obilí,
co nám pán Bůh nadělí,
na zahradě, na poli.
Pod kamny housátka,
za kamny koťátka,
ve stáji hříbátka.*

Pak, když přešly všechny statky, smrt utopily. Hodily ji do Vovsového rybníka na návsí. Ve statcích dostávaly jablíčka, buchty a nějaký peníz. Úprava smrti byla jednoduchá. Konec polena obvázaly hadrem a naznačily uhlem obličej. Na tu hlavu nasadily starý slaměný klobouk nebo nějaký vyřazený šátek. Pod hlavou visela stará sukně. Nemělo to ruce. Mimo to ještě všelijak byly přivěšeny pentličky, vejdušky a hadříky. Peklo se v tu dobu zvláštní pečivo z pšeničné mouky, špetky soli a rozinek, kterému se říkalo svitky a podělovala se jím čeládka a děti.

Paní Libuše Srbová z čp. 187, díky které mám ve svých „etnografických“ poznámkách, kromě jiného, i podrobnou zmínku o štědrovečerní Peruchtě, podrobně popsala, jak se za jejího mládí zhotovovala **figura smrtky**. Na bidlo nebo staré koště se z bílé „poslamky“ (poslamka, poslámka, poslamek – prostěradlo) udělala figura, která se vycpala senem, slámou nebo suchou hrachovinou, obličej měla pomalovaný kouskem uhlí nebo sazemi. Na krku byly zavěšeny různé ozdoby: pentle, květiny, vyfouknuté vaječné skořápky, šnečí ulity, makovičky a někdy i svaté obrázky. Smrtka obvykle měla velikost lidské postavy a oblékala se jí i nějaká ta košile nebo sukně. Takto vyšňořená byla za zpěvu průvodem mladých i sta-

rých nesena k rybníku Dundáku, kam byla vhozena. Utopení smrtky znamenalo konec zimy, a tak její zničení provázal velký jásos. Další pamětníci vzpomínají na to, že hned poté, co smrtka skončila ve vodě, se účastníci průvodu dali na útěk. To proto, aby je prý nestihla nemoc či nějaké neštěstí.

Zhruba před dvaceti lety bylo v Ledčicích vynášení smrtky spojeno s otvíráním Srbovic studánky a tato tradice se drží dodnes. Díky kreativě místních školáků a pedagogů je v současnosti jedním z nejoblíbenějších, nejbarevnějších a rok od roku i „masovějších“ lidových svátků. **Otvírání studánky** patřilo už odedávna k důležitým obyčejům. Naši předkové věřili tomu, že vyčistí-li (otevřou) na jaře studánku nebo pramen od listí, větviček, kalu a kamení nevinné dívky, očištěná voda rázem získá kouzelnou moc. Voda pak při této slavnosti byla nabírána do džbánů a rozlévána „do všech světových stran“. Každý „divák“ a účastník se také rád ze studánky napil, aby byl po celý rok šťastný, zdravý a „červený“.

Jak jsem se zmínila výše, také Ledčice se k této bohubilé tradici před léty vrátily. A tak rok co rok se vydává od místní školy veselý průvod přestrojených „studánkových víl“ v čele s jejich vyšňořenou panovnicí k vodnímu prameni pod přístřeškem Srbovic studánky, aby ji zlatým klíčem odemkly. Poté tato veskrze poetická „akce“ pokračuje dětským zpěvem, téměř „pohanskými“ tanečky, hrou na flétničky a přednesem básniček. Dodneška se dochovalo **pásmo lidové poezie**, které si zde dovolím ocitovat.

*Ledčický děvčátka
pěkný voči máte,
jenom mně povězte
čím je umýváte?*

*Na tu smrtelnou neděli
baba sedí ve věrteli.
Muzikanti, hrajte jí!
Muzikanti povídali,
že by bábě nezahráli.*

*Vodička studená
zlatým klíčem otevřená,
kdo se jí umyje,
bude červený jako já.*

*Vítám tě, vodičko čistá,
odkud jsi k nám přišla?
Z hor, z řek a z kamení,
umyj se, usměj se, ty pěkný stvoření.*

*Smrtko, smrtko bílá,
kdes tak dlouho byla?
U studánky, u hlubánky
ruce, nohy myla.
Smrtko, smrtko bílá,
čím je utírala?
Zeleným lístečkem,
červeným kvítečkem.
Smrt chodí po vsi,
má dlouhý vlasy.
Už nemůže chodit,
musíme ji nosit.
Od vesnice k městu
nese nevěstu.
Jestli nám nic nedáte,
tak vám ji tu necháme.*

*Mořeno, Mořeno, kam jsi klíče dala?
Dala jsem je, dala svatému Jiří,
aby nám otevřel do ráje dveří.
Dala jsem je, dala svatému Jánů,
aby nám otevřel do nebe bránu.*

*My je umýváme
jedenkrát v roce
studenou voděnkou
v Srbovic studánce*

*Řežu proutky u potoka, hastrmanka na mě kouká.
Hastrman se rmoutí, že mu řežu proutí.
Růžička se hněvá, že listejčků nemá.
Počkej, počkej, růžičko,
až dá pán Bůh sluníčko,
až zahučí hrom, obalí se strom,
listem zeleným, květem červeným.*

Poté nastal čas pro přípítek křišťálovou vodou a pro rozdání napučených a nazdobených vrbových proutků všem, kteří se přišli podívat. Pak barevný klikací se „had“ účastníků odkráčel k Dundáku, aby tu se smrtkou skoncoval.

Podobně se celá **slavnost vítání jara** v Ledčicích odehrává i v současné době. Když je po všem, lidé se pomalu rozcházejí do svých domovů, nebo jdou ještě přátelsky posedět a popovídat si (dříve do školy, dnes do stavení U Cinků). Snad každý si jistě uvědomí, jak je dobře, že se i v této době (nebo právě v této době) pořádají slavnosti v duchu lidových tradic. Co sem všechny ty lidi přivádí? Aby si poslechli zpěv a přednes básniček? Aby se na čerstvém vzduchu prošli hezkým koutem vsi a poklábosili si? Aby si připomněli dávný obřad? Aby prožili příjemné chvíle s ostatními? Snad všechno dohromady. Třeba právě takové setkání pročistí a zprůzrační vztahy mezi „sousedy“ tak, jako byla vyčištěna a otevřena studánka. Dětem pak určitě zůstane v srdcích a ve vzpomínkách řada pěkných zážitků, které si ponese i do svého „dospělého“ života. A možná, že právě ony se stanou nositeli lidových zvyků a obyčejů, nebo alespoň iniciátory jejich zachování i pro další pokolení.

IP

Svět dětí aneb Dědeček šestkař

Naše obec chystá na **říjen** tohoto roku výstavu k **110. výročí** zavedení povinného jednotného známkování ve školách (1905). Tehdy totiž přestalo slavným c. a k. úřadům stačit jen slovní hodnocení (například: „*návštěva školy řídká a nestálá*“), a tak se muselo známkovat také jednoznačnou **známkou**. Její „vyjádření“ užíváme dodnes: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný. Zanikly ale jiné dobové „speciality“, třeba možnost i s jednou pětkou postoupit do dalšího ročníku, nebo povinnost učitele sestavovat z žáků prospěchový „žebříček“. Velkou kuriozitou klasifikace pak byla známka 6, kterou u nás během okupace po velkoněmeckém vzoru zavedly protektorátní školské úřady. Hodnocení tehdy znělo: 4 – dostatečný, 5 – sotva dostatečný, **6 – nedostatečný**.

Mimochodem, podle školského výnosu za okupace směl mít z každého předmětu v každé třídě jedničku (tedy „samé“) jen dva žáci a s vyznamenáním směl prospět pouze jeden! To proto, aby se příliš neposilovalo sebevědomí českých dětí!

Proti proudu času se chce vydat i výše avizovaná výstava, která bude instalována ve velkém sále U Cinků. Obracíme se proto na všechny, kdo mohou zapůjčit k okopírování, nebo i věnovat, stará i mladší školní vysvědčení a „školní zprávy“, učebnice, staré dětské časopisy, knihy, školní pomůcky, hračky, sportovní potřeby, stavebnice, fotografie a další předměty. Budeme vděční opravdu za cokoli, co přinesete na Obecní úřad či do společenského centra U Cinků. Na prohledání půd, sklepů, kůlen a domácích „archivů“ je dost času. Věřím, že každý z nás „něco“ objeví...

Na výstavu kontinuálně naváže odpoledne nazvané **Kdo si hraje, nezlíbí**, kdy se děti seznámí a zahrají si polozapomenuté dobové hry plné pohybu, soutěží a klání.

IP

Tatínku, pojd' nám číst!

Milovaly jsme to, sestra i já. Zvláště za zimních večerů, kdy se Krušnými horami proháněla Meluzína, svištěla komíny a zasypávala kraj hustou sněhovou duchnou. V teple domova, u rozpálených kamen, v nichž tak krásně praskala smolná borová polena a za okny se svět ukládal ke spánku, nastával ten správný čas pro pohádky. „Tatínku, pojd' nám číst!“ žadonily jsme.

Maminka nám uvařila čaj. Tatkově do něj protekčně přidala vitamin „eruem“, neboli rum, my se uvelebily do křesel a napjaly uši. Milovaly jsme Drdovy České pohádky, Ladovy Bubáky a hastrmany...

Když náš biologický stvořitel napodoboval Trepifajksla či bábu Plajznerku, byly jsme blahem bez sebe. No, a když přišlo na Bubáčka a jeho vodnická alotria, držely jsme mu palce, aby ho táta Mulisák moc nevytrestal.

Kdoví, zda „mezi Kácíní a Dalskabáty ve starém bukovém lese, odkud se šero nedá vyhnat ani poledním červcovým sluncem“, ještě pořád stojí chaloupka, bývalá hájenka, v níž Trepifajksl strašival? A co hastrmánek Bubáček, ještě pořád ve škole zlobí a dokáže i bouřku vyvolat?

Možná by nám odpovědět mohly děti, kterým i v současném uspěchaném světě někdo doma před spaním čte pohádky. Třeba jejich tatínkové dokážou naši zvědavost uspokojit, obohatit naše poznání o nové příběhy.

„Tatínku, pojd' nám číst!“ – pod tímto názvem naše knihovna ve spolupráci s Podřípáčkem připravuje podvečerní posezení s dětmi a jejich tatínky (maminky, samozřejmě, mohou přijít také), kteří svým ratolestem rádi čtou. Uvítáme i odvážlivce, kteří se nebojí improvizace a pohádky, čtou-li je doma opakovaně, si předělávají podle momentální nálady a nápadu. Pánové, iniciativě se meze nekladou!

Ukažte, jaké talenty ve vás máme! Přihlaste se do konce března na obecním úřadu, v knihovně nebo v Podřípáčku. Doufáme, že se vás najde dost a posezení s oblíbenými knížkami vašich dětí se uskuteční. Věřte, že vaši odvahu náležitě oceníme. Nechejte se překvapit.

„Když byli strašidelní kluci Bubáček a Pulec ještě malí, byly tak třesuté zimy, až mrazem na střeších praskaly šindele. Tehdy se scházeli syslovští sousedé večer co večer ve mlýně a vyprávěli si pohádky, aby jim ta dlouhá zima pěkně utekla.“ I nám, sousedé, společně strávené chvílky budou pěkně odsýpat. JV

Babičko, dědo, jak to tenkrát bylo?

Už léta se s rodinou scházíme na Zbraslavi, abychom se aspoň jednou ročně viděli, zavzpomínali na dětství tady strávené, na babičku a dědu...

Ona tradiční posezení jsou otevřena všem. Bereme na ně také naše malá i velká vnoučata, která ani nedutají, jen aby jim z našeho vyprávění nic neuteklo. Kde jinde se mohou dovědět, že babička také občas ze školy donesla kouli nebo poznámku za odmlouvání, že byla pěkně hubatá a sem tam dostala pár facek, že se ze hřiště vrátila s dírou v teplácích a pokousal ji sousedovic pes, nebo že prababička, která je pořád ještě mezi námi,

řezníkovu bernardýnovi z misky vyjídala ledvinky, které mu jeho panička uvařila.

Jak to měla babička s klukama, s kým a proč se kamarádila, jak a s čím doma pomáhala? Proč prababička tajně ujídala z psí misky, co že to byla ta velká hospodářská krize, kdy její tatínek neměl práci, a v zemi byl hlad? Povídáme si o všem.

Naše zbraslavská sešlost nás jako rodinu drží pohromadě. I ti, kteří ještě pracují a zhusta nevědí, kam skočit dříve, si na ni pokaždé, byť jen na krátký čas, třeba o polední přestávce, zaskočí.

Uchovávané si tak paměť naší rodiny, vzpomínky na ty, kteří už mezi námi, bohužel, nejsou. Je tmelem, který nás pevně drží pohromadě, děj se co děj. Pro onu soudržnost, schopnost podat pomocnou ruku v těžké chvíli života, je milujeme. Díky nim známe své vlastní kořeny a víme, kde jsme doma. Vědomí, že někam patříme, je k nezaplacení.

„Babičko, dědo, vyprávějte!“ Tak jsme se rozhodli nazvat posezení U Cinků, která budeme připravovat se Senior klubem. Přijďte nám vyprávět, jak se kdysi v Ledčicích žilo, prozrad'te, jak se v Dundáku plavili koně a myly vozy. Odtajňte ledčická tajemství, přibližte nám legendy a pověsti, které se k nim vážou. Zavzpomínejte i na lumpárny, jimiž jste jako děti rodičům působily starosti a bolesti hlavy...

O každém sezení vás budeme včas předem informovat.

JV

POHLED DO HISTORIE

400. výročí založení kapucínského kláštera v Roudnici

Paní Polyxena Pernštejská z Lobkowicz spolu se svým mužem **Zdeňkem Vojtěchem Popelem z Lobkowicz**, nejvyšším kancléřem českého království, založila ve svém městě Roudnici 3. května 1615 kapucínský klášter. Základní kámen k této pozdně renesanční stavbě požehnal pražský arcibiskup Jan III. Lohelius a stavitelem tohoto významného duchovního místa se stal řádový bratr, Páter Daniel Bavarus. Stavba se v důsledku třicetileté války protáhla až do roku 1628 (tehdy ale vzniklo jen jedno křídlo, chodba ambitu obíhající dvůr a lavatorium). Celá „kvadratura“ je výsledkem až barokní přestavby v letech 1717-1720. Klášter byl umístěn do areálu roudnického zámku, stejně jako přilehlý kostel svatého Václava, vysvěcený v roce 1628. Toto místo současně sloužilo i jako hrobka rodu Lobkowiczů. Právě když byla dokončena, zemřel manžel paní Polyxeny, a tak jej zde ve vsí slávě a s velkou pompou nechala pohřbit. Čtrnáct let poté, 10. července 1642, spočinula vedle něj (?). V rodinném místě posledního odpočinku jsou (nebo spíše měly být) uloženy ostatky také několika dalších Lobkowiczů. Dostupné prameny sice hovoří o tom, že Polyxena spočívá „vedle svého chotě v rodinné hrobce kapucínského kláštera, jehož byla donátorkou“, ale existují i další, které to zpochybňují. Obrátila jsem se proto nejprve na Podřipské muzeum v Roudnici. Zdejší ředitel Mgr. Martin Trefný mi sdělil, jak sám byl ještě koncem minulého století svědkem, že ve veřejně nepřístupné hrobce i kolem ní byl značný nepořádek s povalujícími se ostatky. O jejich osudu však víc neví. A tak mi doporučil pány Kasíka a Kopičku. Připomínám, že **heraldik Stanislav Kasík** pro Ledčice před lety vytvořil skvělý výtvarný návrh na obecní znak a vlajku. Na můj dotaz mi velmi rychle a ochotně odpověděl: „Dle mých poznatků byla Polyxena Lobkowiczová z Pernštejna pohřbena v kryptě kostela svatého Václava při kapucínském klášteře v Roudnici, a to po boku svého manžela Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkowicz. Zde nebyly žádné náhrobníky, ale podobně jako u Schwarzenbergů v Třeboni či Chotků ve Velkém Březně u Ústí nad Labem, zde byly v kryptě vystavené rakve se zemřelými. Byl jsem v tom prostoru před čtyřmi roky a nic zde není – absolutně nic. Pouze je zřejmé, kde rakve stály. Těch tady muselo být několik desítek. Kam se poděly, jsem se od nikoho nedozvěděl (kdysi jsem zaznamenal někde, ale už si nepamatuji kde – byl to nějaký historický časopis, seznam pohřbených v kostele sv. Václava v Roudnici). Rakve a nějaké ostatky tam údajně byly ještě v 90. letech 20. století, protože měla městská policie problémy s uhlídáním místa proti všelijakým nenechavcům. Někdy poté musel být uvedený prostor vyklizen. Napadla mě „kacířská“ myšlenka – postavit v Roudnici před zámkem Polyxeně pomník.“

Stejně promptně a nezištně mi odpověděl **Mgr. Petr Kopička**, který svého času pracoval v lobkowiczském rodinném archivu v Žitenicích a připravil písemné podklady pro naši výstavu o ledčické historii.

„Vážená paní Plicková, velmi rád vzpomínám na naši spolupráci. Od výstavy v Ledčicích, tuším, uplynulo už víc než deset let! Připadá mi, že čas neplyne, ale postupně nabírá na rychlosti. Polyxena by měla být uložena do krypty v kapucínském klášteře v Roudnici. Posílám Vám skeny poměrně detailního popisu skonu a pohřbu Polyxeny od českobudějovického historika Pavla Krále.“

Protože ani tato odpověď nebyla jednoznačná, obrátila jsem se přímo na rod Lobkowiczů, lépe řečeno na sekretářku **kněžete Williama Lobkowicze**, paní Slavíkovou. Ta předala můj dotaz **Mgr. Soně Černocké**, správce rodové knihovny. Paní magistra mi napsala:

„Bohužel, musím se připojit k pánům Kopičkovi, Kasíkovi i Trefnému s informací, že osud Polyxeniných ostatků není dnes bezpečně znám. Mohu však alespoň přidat rekapitulaci poznatků, které jsou výsledkem mého poměrně nedávného (a dosud nepublikovaného) průzkumu v dostupných archivních pramenech.“

Jediné, co je jisté, že Polyxena byla pohřbena do rodinné hrobky v kapucínském kostele sv. Václava při roudnickém zámku. Kostel i hrobku založila právě Polyxena spolu se svým manželem Zdeňkem Vojtěchem Popelem z Lobkowicz. Do té části hrobky, v níž byla pohřbena Polyxena, se pohřbívalo do roku 1897, poté byla založena nová hrobka pod boční kaplí kostela. Stará hrobka byla tehdy údajně zazděna a nebyla dále využívána. V roce 1950, kdy zámek i kapucínský kostel již používala armáda, byla pak většina rakví z nové části hrobky provizorním způsobem zazděna do boční zdi krypty, prostory kostela byly pak využívány jako skladiště.

Dokumentace o tom, co se stalo s rakvemi ze starší (zazděné) části hrobky nebyla, bohužel, dosud nalezena, je dokonce i možné, že jsou stále na původním místě (!), ale mohly být neznámo kam převezeny jak koncem 19. století při založení nové hrobky, či v 50. letech století dvacátého. Dnes je kostel, bohužel, v dezolátním stavu a k průzkumu jeho podzemní krypty z technických i bezpečnostních důvodů zatím nedošlo. V každém případě v současnosti do těchto prostor ani neexistuje žádný přístupný vchod a muselo by se postupovat invazivním způsobem. To je v tuto chvíli maximum informací, které Vám mohu poskytnout, a dále pak jen zopakovat informaci, kterou jste získala již od mých kolegů, že současné místo uložení ostatků Polyxeny z Lobkowicz není bezpečně známo.“

Jak vidno, nic není jisté. Přesto na královnu české renesance nelze zapomenout. V Ledčicích, jsme si paní Polyxenu připomněli už v roce 2012 při 370. výročí jejího úmrtí. Toto jubileum jedinečné postavy české historie „její“ Roudnice nezmínila ani slůvkem. Přesto věřím, že letos jako emancipovaná inteligentní žena, jejíž jsem velkou obdivovatelkou, bude zaslouženě připomenuta při květnovém **400. výročí založení kapucínského kláštera** v Roudnici, jehož byla fundátorkou i donátorkou.

Ale vraťme se ke kapucínům. Jejich konvent byl dostavěn stavitelem Janem Křtitelem z Vyškova v letech 1717–1720 a přečkal dokonce i josefínské reformy. Pod správou lobkowiczského rodu byl do roku 1948. O dva roky později byl zrušen a roku 1952 došlo i ke zrušení kostela svatého Václava. Do té doby tam ještě probíhaly bohoslužby. Objekt zabrala Československá armáda a setrvala v něm až do devadesátých let 20. století. Po jejím odchodu byl ponechán zubu času a vlivům počasí. Snad jeho vlastníci, „roudničtí“ Lobkowiczové, najdou dostatek financí k jeho záchraně. Tak, jako to udělali s mnohým svým dalším restituovaným majetkem.

Zajímavá je skutečnost, že kvůli stavbě kláštera, kostela a přilehlých budov bylo přesunuto **židovské ghetto**, které v tomto místě stávalo (v dnešní Očkově ulici) a sestávalo ze šestnácti domů. Židovské obyvatelstvo dostalo nový prostor, a to při řece Labi v místech zvaných Hasa. Dodnes tu „židovské město“ připomínají nejen výstavné obytné domy, ale také velmi krásný celoročně přístupný židovský hřbitov. IP

Kralupská apokalypsa – smutné výročí

V průběhu druhé světové války se lidé na Kralupsku téměř denně obávali leteckého bombardování, jehož hlavním cílem by zcela určitě byly zdejší strategický železniční uzel a místní „petrolejka“ - rafinerie minerálních olejů Kralupol, založená v roce 1900, ve které svého času pracovalo na sedm stovek zaměstnanců. Za okupace Němci začlenili tento závod do koncernu Benzin-Benzol-Verband v Bochumu. Protože ale zmíněná kralupská rafinerie byla nejmenší v protektorátu, okupanti nakonec zdejší produkci zastavili a pracovní síly odveleli do říšských závodů. Ke konci války tak petrolejka zůstala prázdná. Až na jednu nádrž, která se pro Kralupy stala osudnou. V době, kdy už se prakticky nepočítalo s leteckými útoky (lidé prý dokonce na blížící se spojenecké bombardéry radostně mávali), **22. března 1945**, svrhlo 145 amerických Liberátorů na město v devíti vlnách 1256 čtvrttunových bomb o celkové váze 316 tun (někdy se uvádí 1500 bomb o celkové váze 500 tun) – viz Vojenský historický ústav v Praze, karta 13A. Tehdy náš kraj poprvé „na vlastní kůži“ poznal, jak děsivá je letecká válka. Hned v první

vlně náletu (útok začal brzy po obědě) jedna z bomb zasáhla výše zmíněnou nádrž a obrovský trychtýř černého kouře naráz přikryl celé město a okolí, takže bombardéry pak útočily naslepo. Nálet trval dlouhých dvaasedmdesát minut. Zničeno bylo 117 domů a další polovina ostatních (skoro 1000) byla silně poškozena. Kralupy se změnily v hrůznou apokalyptickou zmeř hořících a doutnajících troskek, suti, dopravních prostředků, stromů, nábytku... a lidských těl. Rafinerie byla zcela zničena, stejně jako centrum města a další dvě desítky jiných průmyslových závodů. V rozvalinách skončilo nádraží, rozlehlé železniční objekty, živnosti, komunikace, inženýrské sítě, školy. Město bylo zcela rozvráceno a hluboké propasti a hory troskek znemožňovaly jakýkoliv život. Po válce vyčíslené ztráty dosáhly 210 milionů korun. **Kralupy se tak staly válkou nejvíce postiženým městem v Čechách.** Značná část obyvatelstva se musela narychlo a nouzově vystěhovat do okolí. Naši pamětníci vzpomínají na to, že **černý mrak nad hořícími Kralupy byl vidět až v Ledčicích.**

Nejtěžší ztrátou ale byly **životy 145 lidí**, jejichž těla byla po náletu pietně uložena na podlahu místního kostela svatého Václava, který, jak symbolické, zůstal mezi troskami stát naprosto nedotčený. Jako varovné zdvižený prst. Tenkrát zahynuly celé rodiny. Otřesně působí, čteme-li v seznamu obětí devět Váchů – od 67letého starce po čtyřletou holčičku. Nejmladší obětí náletu se stal roční Antonín Houdek, nejstarší pak třiadvadesátiletá Anna Šubrtová.

Život ve městě se zastavil. Přestalo školní vyučování, závody nepracovaly, zásobování nefungovalo, ani německá okupační správa se nesnažila o konsolidaci (zaměřila se pouze na nejnutnější opravy nádraží, zpřístupnění zavalených skladů a obnovení komunikačních spojů).

Od onoho katastrofického březnového dne se nad Kralupy velmi často objevovala americká stíhací letadla, která zcela ovládla zdejší vzdušný prostor. Prakticky denně tu docházelo k „drobným“ náletům. Některé z nich však nabyly většího rozsahu. Zmíním zejména bitvu pěti spojeneckých letadel s přesilou německých strojů, které byly nad kralupským údolím

zcela zničeny.

Podobných leteckých soubojů se odehrávalo mnoho. Například 16. dubna 1945 odpoledne se na nebi objevilo osm amerických letadel, které zničily celkem třiapadesát německých stíhaček Luftwaffe umístěných na kralupském letišti. Když letadla vzplanula, hořela prý celá plocha velmi intenzivně a krajina byla zahalena do černého dýmu. Koncem dubna roku 1945 z oblohy zmizely americké stroje a začala se objevovat letadla sovětská. Ta pak postupně úplně skoncovala s posledními zbytky kdysi pyšné Luftwaffe.

Nálet na Kralupy je dodnes velmi kontroverzní kapitolou válečných dějin, která nejen v pamětnících stále vyvolává silné emoce. Zcela určitě byl zbytečný. Měl především zničit místní průmysl a infrastrukturu. Byl stejně zbytečný, jako zničení plzeňské Škodovky (v té době byla posledním bez problémů fungujícím průmyslovým velkozávodem) na samém konci války (25. 4. 1945). Každý den Kralupáci míjejí místa, která stále zejí prázdnotou. Každý den, už 70 let, si připomínají, jak strašná a nesmyslná je válka. Když si uvědomíme, že právě teď se na mnoha místech kolem nás řinčí zbraněmi, musíme doufat. Doufat a věřit, že u moci nejsou šílenci, kteří by opět podobnou tragédií dopustili. Světovou válku s pořadovým číslem tři by už lidstvo asi nepřežilo.

Závěrem se zmíním o bohubilé a velmi spontánní **sbírce ledčických občanů** na pomoc Kralupům. Ve školní kronice se o ní dočteme toto: „*1. dubna uspořádal učitelský sbor sbírku pro osoby postižené náletem, která vynesla 7kg pšeničné mouky, 3kg ledvinkového hrášku, 4 vejčeka a 13 302 koruny. Vše odevzdáno 3. 4. 1945 předurčeným sběrnám v Kralupech.*“

Tento výraz sounáležitosti a výrazné podpory z toho mála, co ledčickým ve válečných letech zbývalo, je hodný úcty. Zároveň je důkazem, že naši nejsou, a nikdy nebyvali, lhotejní k utrpení druhých. IP

Richard Pokorný Odchov akvarijních ryb

Prodej přímo od chovatele.

Ve stálé nabídce 6 druhů skalár, pancéřníků, ancistrusů, čihavců a živorodek.

Odběr možný po domluvě na tel. Č.: 737219082.

Těšíme se na vaši návštěvu.

